

הַלְכוֹת צִיּוּרֵי סִימָן י"א י"ב

כג   בַּעַר הַגּוֹלָה

וְנִמְצְא יוֹסֵף הָרוּקֵחַ.
זָכַר בּוֹ וְאַחֲרָת חַיִּים
וְהָרוּקֵחַ. הָאֵל
וְאַחֲרָת חַיִּים הִבְיָאוּ
לְשֵׁנֵי הָרֵעוֹת.

שֶׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁעוֹלִים בָּלֵם אַרְבָּעִים, כְּמִזְנֵן ה' אֶחָד שָׁעוֹלִים שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעִי, וְעַם הַשָּׁם הֵם אַרְבָּעִים. וְנִהְיָגוּ לַעֲשׂוֹת ^(סג) בְּסוּף ^(סז) כָּל חוּט קָשָׁר, כְּדִי שִׁיעֲמֹד בְּשִׁזְיֻתָּהּ: ^(טז) יֵשׁ אוֹמְרִים שְׂצִירָה לְדַקְדָּק שְׂתִילָה הַצִּיצִיּוֹת ^(עב) * לְאַרְךְ הַטְּלִית, ^(עז) רִבְעִינָן שֶׁתֵּהָא נִיטְפַת עַל הַקֶּרֶן (פְּרוּשׁ, תַּלְיָי עַל הַקֶּרֶן), וְאִם הִנֵּה בְּרַחְבּוֹ לֹא הִנֵּה נִיטָף, שְׂתִירִי כְּלָפִי קֶרֶקַע ^(סז) הִנֵּה תַלְיָי. ^(טז) יֵשׁ אוֹמְרִים * שְׂאִיו לַתֵּת ^(עד) שׁוּם בְּגֵד בְּנִקְבֵי הַטְּלִית שֶׁמְכַסִּים בָּהֶם הַצִּיצִיּוֹת, ^(עד) יֵשׁ מַתִּיּוֹן, וְכֵן נִהְיָגוּ:

יב דְּבָרִים הַפּוֹסְלִים בְּצִיצִית, וְכוּ' ג' סְעִיפִים:

א. * אַם נִפְסְקוּ כָּל חוּטֵי הַכֶּנֶף ^(א) וְנִשְׁתַּיֵּר בָּהֶם כְּרִי עֲנִיבַת כָּל הַחוּטִים ^(ב) תִּפְסְּקוּם בִּיחָד, ⁽²⁾ ⁽²⁾ כֶּשֶׁר, וְאִם לֹא נִשְׁאָר כְּרִי עֲנִיבָה (פְּרוּשׁ, יִרְבְּסוּ אֶת הַחֹשֶׁן תְּרוֹמָה וְיַעֲבֹדוּ)

פֶּאֶר הַיָּטֵב

הוא בצרף שם של הוריה ואחר כך שלש עשרה גימטריא אחד, וזהו ה' אחר.
הבצירית של רבי שלמה מלך היה בארץ ראשון עשר קריבות ואחר כך חמש
וכו' שם הוריה, מנן אברהם. (ענין בשרי ננסת הגדולה בית היתר יוסף ויעקב
מנן אברהם והכלבוש בענין אברהם): (כ) ספור כל חוט נשר, ענין לליל אסור
קטן ג מה שכתבנו שם: (ט) היה תלוי. וברעבד נשר, אבל באכלסון אסור
שהוא מנהן קראים, מנן אברהם. ענין מה שכתב היד אהרן בשם גן המלך:
(ה) הפסוקים בידוי. ענין ענין אברהם מה שכתב בלשון המרדכי, וכתב ידני להחמיר
שצריך קרי עניבה על כל חוט בענין עצמו, וכן עסיף ב: (ז) וכתב ידני ואם התיר
את הצירית אסור לתנן ספור אחר, והיו בלכתהם: טו':

בהתעצמותו בשחולץ החרב בדרוזתיו מושלך שתי הציצות לפניו ושומם לאחריו טיף על הקרן והראיתי אנשי מנעלה חולץ אותם שיהיה ארץ נקראת לי, דרושטא טיף על הקרן שלא בשעת עטוף ובשעת עטוף לא, ואנן בחר שעת עטוף אוליין בו, הראיתי למר וזמנו קרב מהראי לאברתום) כהן, ואני טיג בשתי ציצות של אחרי נקבת מתיקריש, ובשתי ציצות שלקטמ באנשי מנעלה, כי בזה האופן הווי על הארבע ציצות שאין הן לנכות אנשי מנעלה שיהיה אחת הקרן ולמתיקריש שלפניו אחת הקרן, עד כאן לשונו. ודבריו נאמנו מאד והחושל יציעו בהודות מומיין בו וכל לפי מה שהם מומעטין בו, ואני הוילט אין וזכרם בזה, ונחת שמועטין על מה שכתב בהודות מומיין. ועתה ר' שמואל על הקרן ולא אמעים אלא באלכטון בו, עין שם. ואנן ביד אפרים מה שכתב בפרש ארץ הבגד ורחב הבגד לט"ו וזמן אפרים שעתו בחשב"ץ משפת הבגד כמלא קשר אגידל שיש אפרים ורקא בארץ אבל ברחב אין צריק, כהן, ותאמר נקרא הצד היחור ארץ, ותרחב נקרא הצד היחור. הוא שמועטטין בצד היחור ארץ, נקרא זה שמועטטין בו ארץ, ותרעשול לתכליו הוא החרב, וכמו שכתב בסידקן ח להיצי על ראשו, רחבו לקופקו בזה. וצנן בגן המלך סידקן טו שכתב, וקאם היה מושלשלת חלוצה ארץ להצביר לא הצד השני שמועטטין בסופט על הקרן, ויש שמועטטין קרן כהן, ואין לרשע לזנן, וישאן זה הקרן בגופו של בגד, רק כפי שמועטט בגדו לפניו לא אחריו כפי שם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

ובכָּבוֹד וְכָבוֹד, בְּשָׁנֵי שְׁמוֹנֶה, וְכֵן הִסְבִּימוּ הָאֲתֻרוֹת, דְּשָׁבַע וְשִׁמּוֹנִי
הוּא שֵׁם שֶׁל י"ה, וְאַחֵר כֶּךָ אֶתֶר עֲשָׂרָה, וּבִצְרוּף הוּא שֵׁם שֶׁל הַיְי"ה,
וְאַחֵר כֶּךָ שֶׁלֶשׁ עֲשָׂרָה, גִּימְטְרִיָּא אֶתֶר, וְחָוֵה ה' אֶתֶר. וּבִצְיִצִית שֶׁל ר'
שְׁלֹמֹה מָלְכוּ הָיָה בְּאִירֵי רֵאשׁוֹן עֶשֶׂר כְּרִיכוֹת וְאַחֵר כֶּךָ חֲמִשָּׁ וְכו' בְּשֵׁם
הַיְי"ה וּמִן אֲבָהֶם, וְעַן בְּלִבְשׁ וּבִאֲחִי רַבָּה עוֹד בְּעֵצֵן הַכְּרִיכוֹת:
(עב) כְּסוּף כֵּל חוּט. עֵץ לְעִיל בְּסַעֲפֵי קָטָן יֵת מִה שֶׁתְּכַבּוֹ שָׁם. טוֹב
לַעֲשׂוֹת הַחוּטִין בִּינוּנִים, לֹא עֵבִים וְלֹא דָקִים, מִשּׁוֹם זֶה אֵלֵי וְאַנְהוּ
וְאֵלֶּיָּה רַחֵם: **טו** **(עב)** לֹאֲרֹךְ הַשְּׁלִילִת. עֵץ לְעִיל בְּסַעֲפֵי קָטָן כֵּן מִה
הוּא אֲרֹךְ, וְעַן בְּכֹאֵר הַלֵּכָה: **(עג)** דְּכַעֲבִין וְכו'. הֵינִי, בֵּן בְּשִׁעֵת
הַתְּלִיָּא אֲחֵר כֶּךָ, אֲשֶׁר שִׁמְשׁוֹ לְצַד מִשְׁה, ^(דא) יִתְחַרֵּם. וְכֵן לֹא לְכַתְּלָתָהּ,
אֲבָל ^(א) בְּדִיעִבָּד אֵין קִפְיָא בְּזָה, אֵף עַל כָּל פְּנִים יִזְהַר מֵאֵד שְׁלֹא יִהְיֶה
הַצִּיצִית תְּלוּיִים בְּאַלְכֻסֹּת עַל קֶרֶן זוֹיֵת, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְנַהֵג הַקְּרָא"ם
שְׁעוֹשִׂין בּוֹ, וְאֵם תְּלוּיִים, מְצוּה לְהַתְּחִירִם לְמַקּוֹמָן: **(עד)** שׁוּם בְּגָד.
בְּעֵצֵן שִׁיֵּהִי הַצִּיצִית מְנַח עַל הַנֶּקֶץ ^(אב) וְלֹא עַל דָּבָר שֶׁהוּא מְנַח עַל
הַנֶּקֶץ: **(עד)** וְיֵשׁ מִתְּדִירִין, כִּי אֵין עוֹשִׂין בּוֹ ^(אז) אֲלֵא לְחֻק הַבְּגָד שְׁלֹא
יִקְרַע, וּבִשָּׁל הוּא לְבָבִי בְּגָד, וְאַפְלוֹ שֶׁל עוֹר מִתָּר. וְכֵן הִסְבִּימוּ הַפּוֹסְקִים:
א **(א)** וְנִשְׁתַּדֵּר בָּהֶם. פְּרוּשׁ, בְּכָל אֶתֶר ^(א) מִן הַחוּט נִשְׁאֵר לַעֲשׂוֹת עֲצִיבָה,
שְׁקוֹרִין שְׁלִי"ף, לְכָל הַחוּטִין הַפּוֹסְקִים בִּיתָד. וְאֵם לֹא נִפְסְקוּ בָלָן,
^(א) וְאֵם נִשְׁאֵר לַעֲשׂוֹת עֲצִיבָה עַל פּוֹסְקִים בְּבָבֵד וְלֹא עַל כָּל הַחוּטִין:
(ב) פֶּשֶׁר. אֵת הַתִּיר אֶת הַצִּיצִית, אֲסוּר לְתַבֵּן ^(אז) בְּשִׁלִּית אֲחֵר, דְּהִי
לְכַתְּלָתָהּ, וְאַפְלוֹ לֹא נִפְסַק רַק חוּט אֶחָד וְאֵין בְּאֻרְכוֹ שְׁנַיִם עֶשֶׂר גוּדְלִין:

טו * לארץ השלילית עין כמגן אברהם שִׁמְפֶּרֶשׁ דֶּאֶרֶךְ השלילית נקרא מה שמתעטף בו האדם, ורחב היגיו קומתו מראשו לרגליו. ותקשו האחרונים על זה, הלא בציצית העליונים אם יעשה אותם לארץ השלילית לא יהיו נטופות על הקרן, שיהיו תלויים כלפי קרקע, ויהרעו על זה, ומכל מקום למעשה הסכימו שיהיו טוב ששנים העליונים יעשו כרחב השלילית ולא בארוך, אך זה לא למחלתה, אלא כדיבוב אין קפידא, כמו שפירשתי במשנה בבודה, עין שם: * שאין לתת וכו'. עין בארחות חיים שִׁמְפֶּרֶשׁ השעם משום דבעינן מין כנה, וכן העתיק הגר"א השעם. נראה שאין רוצה לאמר השעם משום על דמלך כמו שכתב הרמב"ם בשם עמר"ם, כדי שלא נקשה השלילא גופא אינו מין ששפדור הוא גופה מין כנה, על כן אומר, הלא בעינן שהציצית יהיו מין הכנה. ותוספתיו גופה עקר יהיו אירי גם כן דוקא אם השלילא הוא שלא כמינו, כדמכתב שם, עין שם, אם כן לפי זה, אם זה הוא ממין הכנה, או שהציצית הוא מצמד ופשימים דפוסטרין, בכל גוגי מתר. ואז מה דקטש בלשנה שום כנה, דחוק לפי זה. ורחש הוא על האחרונים שלא העירו כנה. ודע עוד, דמה שכתבתי בשלחן ערוך בנקבי השלילית, אין הכוונה דוקא בחור הנקב, אלא טלוי השתנות תחת השלילית: סביב גם כן בכלל זה, כן מוכח בבית יוסף ובאר הגר"א:

א * אם נפסקו וכו' ונשטער פהם וכו'. עין במשנה בדרה במה שכתבנו לעשות ענינה לכל החטוין, הוא מלשון הסמ"ג שהובא בבית יוסף (ולשון סמ"י קצח דחוק בזה). ולא העמקתי דעת המגן אברהם דפליג על המחבר וסובר דצריך שהיה בו כדי לעגב על כל אחד מהחטוין, משום דבאמת אף אם ניתה דהפרש בהמדרכי הוא כדברי, ולא רש"י סמ"ג פליג עלה דהמדרכי, וגם ברא"ש מוכח דמפרש ברא"ש דלהו בדרה גמ' שצור יותר גדול, וגם במדכי גופא משמע דלא פסיקא על כבוד מהר"ם כנעט על המדכי, שמוציא ראייה למפרשו של הבית יוסף, כבאור מהר"ם.

שער הציון

10 (מט) פרי מקדים: (י) מגן אברקום: (טז) מרדכי, הוצא בבית יוסף, וצנן בבואר הלכה: (כז) בית יוסף: **ס** (ח) בית יוסף בשם הסמ"ג: (י) בית יוסף ואליה רבה: (יז) אהרונים:

לוח עמוד היומי: יום ו מז סיון תשסב ⇨ שב"ק ב סיון תשסז ⇨ יום א ז אייר תשעב ⇨ יום ב יר ניסן תשנז ⇨ יום ג יט אדר ב תשפב